

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 32/2025

9.12.2025

Ändringar i kyrkoordningen från och med ingången av 2026

Kyrkomötet beslutade i november om ett flertal ändringar i kyrkoordningen (657/2023) som träder i kraft den 1 januari 2026. Genom ändringarna utökas församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas egen prövnings- och beslutanderätt beträffande omfattningen på de organ som väljs genom val samt närvaro- och yttranderätt i församlingen och den kyrkliga samfällighetens organ. Dessutom gjorde kyrkomötet ändringar i bestämmelserna om val av medlemmar till kyrkostyrelsens plenum och deras mandatperioder. Ändringarna finns på webbplatsen finlex.fi med författningsnumren (1102/2025 och 1103/2025). Närmare motiveringar till de ändrade bestämmelserna finns bland [kyrkomötets dokument](#): Kyrkostyrelsens framställning 10/2024 och kyrkomötets lagutskotts betänkande 3/2025 samt kyrkostyrelsens framställning 9/2025 och kyrkomötets lagutskotts betänkande 5/2025.

Sammansättningen av de organ som väljs genom val

Kyrkoordningens bestämmelser om sammansättningarna av kyrkofullmäktige, församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige, vilka väljs genom församlingsval, ändrades så att det i bestämmelserna endast föreskrivs om det minimiantal medlemmar som väljs till organen genom val. Minimiantalet medlemmar bestäms utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen eller sammanlagt i de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten vid ingången av valåret. Församlingen eller den kyrkliga samfälligheten kan under församlingsvalsårets vår, senast före utgången av juni månad, besluta om en större omfattning på organet än vad som föreskrivs. Samtidigt har de medlemsantal som föreskrivs för kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige justerats något nedåt. De nya bestämmelserna tillämpas sålunda för första gången under församlingsvalsåret 2026.

I 3 kap. 26 § i kyrkoordningen föreskrivs om antalet medlemmar i kyrkofullmäktige. Enligt bestämmelsen, som träder i kraft i januari 2026, beslutar kyrkofullmäktige om antalet medlemmar i kyrkofullmäktige. Till fullmäktige väljs ett udda antal medlemmar utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen vid ingången av valåret enligt följande:

Församlingens medlemsantal	Medlemmar minst
2 000 eller mindre	9
2 001–4 000	13
4 001–7 000	17
7 001–10 000	21
10 001–20 000	25
20 001–50 000	29
50 001–80 000	39
över 80 000	45

Antalet medlemmar i kyrkofullmäktige följer det som föreskrivs, såvida det avgående kyrkofullmäktige inte under församlingsvalsårets år beslutar om ett större antal medlemmar än minimiantalet. Antalet medlemmar ska även då vara udda, för att undvika situationer med lika röstetal när kyrkofullmäktige är fulltaligt. Kyrkofullmäktige ska i fortsättningen fatta beslut om antalet medlemmar i organet också när man vill ändra på det som tidigare beslutats. Således är till exempel ett beslut om ett större antal medlemmar i kyrkofullmäktige än vad som föreskrivs som fattats i samband med föregående val i kraft även vid följande val, om inget nytt beslut fattas i ärendet. Stiftets domkapitel ska före utgången av juni månad under valåret underrättas om det beslut som fattats.

I 3 kap. 45 § i kyrkoordningen föreskrivs om antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige. Enligt den ändrade bestämmelsen fattas beslut om antalet medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige. Till fullmäktige väljs ett udda antal medlemmar utifrån antalet närvarande medlemmar i de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten vid ingången av valåret enligt följande:

Församlingarnas medlemsantal	Medlemmar minst
10 000 eller mindre	19
10 001–20 000	29
20 001–40 000	39
40 001–150 000	49
150 001–300 000	59
över 300 000	69

På motsvarande sätt som för antalet medlemmar i kyrkofullmäktige kan gemensamma kyrkofullmäktige besluta om ett större udda antal medlemmar i organet än vad som föreskrivs. Däremot kan gemensamma kyrkofullmäktige inte längre besluta om ett mindre antal medlemmar i fullmäktige. Om beslut fattas om ett större medlemsantal eller om ett tidigare beslut ändras, ska stiftets domkapitel underrättas om detta före utgången av juni månad under valåret.

I 3 kap. 48 § i kyrkoordningen föreskrivs om antalet medlemmar i församlingsrådet. Antalet medlemmar i församlingsrådet kvarstod oförändrat enligt gällande bestämmelse. Till övriga medlemmar i församlingsrådet, där kyrkoherden är ordförande, väljs ett jämnt antal personer enligt församlingsrådets beslut. Medlemmar väljs utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen vid ingången av valåret enligt följande:

Församlingens medlemsantal	Medlemmar minst
2 000 eller mindre	8
2 001–4 000	10
4 001–10 000	12
10 001–20 000	14
över 20 000	16

Församlingsrådet kan under församlingsvalsårets vår besluta om ett större jämnt antal medlemmar än vad som föreskrivs. Om beslut fattas om ett större medlemsantal eller om ett tidigare beslut ändras, ska stiftets domkapitel underrättas om detta före utgången av juni månad under valåret.

Syftet med den nya regleringen är att öka församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas beslutanderätt beträffande medlemsantalet i de organ som väljs genom val, för att man i organens sammansättning ska kunna beakta de lokala särdragen och den möjliga kommande medlemsutvecklingen. Syftet är även att trygga en tillräcklig representativitet för församlingens eller församlingarnas medlemmar samt för de olika områdena i församlingen. Minskningen av det medlemsantal som föreskrivs i bland annat kyrkofullmäktige syftar också till att främja demokratin i samband med församlingsvalen på så sätt att församlingarna inte behöver ta till sämjoval.

Ändringar i regleringen av närvaro- och yttranderätt

Bestämmelserna om närvaro- och yttranderätt i 3 kap. i kyrkoordningen ändrades så att församlingen eller den kyrkliga samfälligheten i förvaltningsstadgan mer omfattande än tidigare kan bestämma om närvaro- och yttranderätt i församlingens eller den kyrkliga samfällighetens organ. Syftet med ändringarna har varit att förtydliga det rådande rättsläget, öka den lokala beslutanderätten och förbättra möjligheterna för i synnerhet företrädare för påverkansgruppen för unga att delta i och påverka församlingens och den kyrkliga samfällighetens förvaltning.

Ändringarna gäller 3 kap. 30, 37 och 47 § i kyrkoordningen, där det föreskrivs om närvaro- och yttranderätt vid kyrkofullmäktige, kyrkorådets, dess sektioners och direktions samt gemensamma kyrkorådets sammanträden. Med stöd av 3 kap. 19 § i kyrkolagen tillämpas bland annat på gemensamma kyrkofullmäktige och den kyrkliga samfällighetens direktions samt på behandlingen av ärenden i dessa organ det som föreskrivs om församlingens motsvarande organ och behandlingen av ärenden i dem. Dessutom tillämpas på församlingsrådet det som föreskrivs om kyrkorådet.

I bestämmelserna anges inte vilka andra personer eller persongrupper som, utöver de som nämns separat i bestämmelsen, i förvaltningsstadgan kan ges närvaro- och yttranderätt vid organens sammanträden. Bestämmelserna gör det möjligt att till exempel ge en företrädare för påverkansgruppen för unga närvaro- och yttranderätt i ett organ på det sätt som anges i förvaltningsstadgan, och eventuellt i de ärenden som anges i förvaltningsstadgan (27–29 § i mallen för förvaltningsstadga). Om en företrädare för påverkansgruppen för unga i förvaltningsstadgan ges närvaro- och yttranderätt i ett organ,

är det önskvärt att det i förvaltningsstadgan även föreskrivs om sättet att välja påverkansgrupp för unga (7 § i mallen för förvaltningsstadga). Frågan kan avgöras lokalt och diskuteras med de unga.

I nämnda 3 kap. 47 § i kyrkoordningen ströks den begränsning som gällde närvaro- och yttranderätt för tjänsteinnehavare och arbetstagare, enligt vilken närvaro- och yttranderätt endast kunde ges till ledande tjänsteinnehavare och arbetstagare. I fortsättningen kan den kyrkliga samfälligheten friare än tidigare besluta om vilka av den kyrkliga samfällighetens tjänsteinnehavare och anställda man i förvaltningsstadgan ger närvaro- och yttranderätt i gemensamma kyrkorådet.

När bestämmelserna tillämpas bör det beaktas att samma jävs- och sekretessbestämmelser gäller för personer med närvaro- och yttranderätt som för organets ordinarie medlemmar.

Ändringar som gäller val av medlemmar till kyrkostyrelsens plenum och deras mandatperioder

Kyrkomötet beslutade att ändra 5 kap. 12 § i kyrkoordningen, där det föreskrivs om val av medlemmar till kyrkostyrelsens plenum, samt att foga till kapitlet en ny 12 a §, där det föreskrivs om begränsning av mandatperioderna för kyrkostyrelsen medlemmar.

Även om bestämmelserna träder i kraft redan från ingången av 2026, kommer en del av dem att tillämpas först 2028.

Tidigare lämnade stiftsfullmäktigena förslag till medlemmar i kyrkostyrelsen under mandatperiodens sista vår. I fortsättningen, med början redan med de nya stiftsfullmäktigen som väljs våren 2028, lämnar stiftsfullmäktigena förslag till medlemmar i kyrkostyrelsen så snart som möjligt i början av den mandatperiod som inleds 1.5. Introduktionen och förberedelsen inför mandatperioden för de nya stiftsfullmäktigena kan inledas redan när valresultatet är klart och innan det vinner laga kraft. Ett nytt stiftsfullmäktige kan dock fatta beslut först när dess mandatperiod har inletts.

För att de nya stiftsfullmäktigena ska hinna sammanträda före kyrkomötets sessionsvecka, flyttas kyrkomötets första session efter kyrkomötesvalen framåt med 1–2 veckor. Utgångspunkten är således att de nya stiftsfullmäktigena ska sammanträda under den första veckan i maj under valvåren, för att förslaget ska hinna lämnas till kyrkomötet för behandling.

Bestämmelsen om val av medlemmar till kyrkostyrelsen ändrades också så att kyrkomötet i fortsättningen även utser ersättare för lekmanna- och prästmedlemmarna i kyrkostyrelsens plenum. Sättet att lämna förslag i stiftsfullmäktige ändras dock inte, utan stiftsfullmäktiges lekmanamedlemmar ställer även i fortsättningen upp tre lekmän och prästmedlemmarna två präster på förslag. När förslagen lämnas är det bra att beakta att de förslagna personerna ska besitta mångsidig kompetens (lagutskottets betänkande 3/2025, s. 5). Dessutom ska både kvinnor och män föreslås. Om en person som valts till medlem i plenum avlider, avgår eller förlorar sin valbarhet utses för återstoden av mandatperioden en ny medlem i stället för honom eller henne.

I fortsättningen bör man när förslagen lämnas även beakta den nya 5 kap. 12 a § i kyrkoordningen, enligt vilken samma person kan utses som lekmanna- eller prästmedlem till kyrkostyrelsen för högst två på varandra följande fulla mandatperioder. Bestämmelsen tillämpas dock först på de mandatperioder som inleds efter 1.1.2026. Begränsningen gäller endast på varandra följande mandatperioder, och gäller inte ersättare.

Mer information:

Mer information ges vid behov av ecklesiastikrådet Pirjo Pihlaja, förvaltningschef Asta Virtaniemi, kyrkomötets generalsekreterare Mika Sirelius och jurist Olli Salomaa, e-postadress: [fornamn.efternamn\(@\)evl.fi](mailto:fornamn.efternamn(@)evl.fi).

Kyrkostyrelsen

Niilo Pesonen
kanslichef

Pirjo Pihlaja
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334